

Stabil utveckling

Det mesta är sig likt när vi återvänder till Primares integrerade toppförstärkare I35, men på den digitala sidan av det hela, har det hänt en hel del. **Text** Jonas Bryngelsson **Bild** Primare

Det finns många hifi-firmor som inte låter sig stressas av nya trender och designideal, fast på lite olika sätt. Man kan vara konservativ i det att man använder sig av gammal, väl beprövad teknik, som exempelvis rör och klass A-drift.

Eller så hänger man med i den tekniska utvecklingen, men låter designen vara mer eller mindre exakt som den (nästan...) alltid varit. Alltså själva förpackningen.

Skandinaviska Primare tillhör utan någon

som helst tvekan denna andra kategori, men vi tar det från början och starten vid 80-talets mitt, då **Bo Christensen** startade företaget och snart knöt elektronikdesignern **Bent Nielsen** till sig. Under de här tidiga åren släppte bolaget några av sina mest ikoniska produkter: 928-serien redan 1985 och sju år senare den futuristiska 200-serien. Inte minst designen på 200-serien var allt annat än minimalistisk, men likväl skandinaviskt funktionell.

Men innan Bo lämnade bolaget, tog han

1994 fram 300-serien, som kom att bilda skola för all framtida Primare-design, för exakt 30 år sedan! Visst, den klassiska designen med de dubbla fronterna, inte minst för att skydda de känsliga signalkretsarna från störande styrsignaler och framtida displayer, förfinades ytterligare med 30-serien 1998 och som de facto lever kvar än idag genom det här testets integrerade **I35 Prisma DM36**, men också CD-spelare, försteg och slutsteg i 35-serien – den mest klassiska av alla Primares serier. Och den

3 snabba

- Nytt DM36 DAC-kort
- Dubbla balanserade ingångar
- App- och fjärrstyrd

I35 kan köpas i endera silvrigt titan- och kontrasterande svart eller helsvart utförande.

mest klassiska produkten av dem alla är, om du frågar mig, den integrerade I35 som vi testade redan i H&M nr 4/2019. 30-seriens ursprungsmodell I30 testade vi i H&M nr 3/2006.

Från början jobbade Primare med traditionella, analoga nätdelar och klass AB-konstruktioner, men en bit in på 00-talet började man kika på olika klass D-lösningar och slutligen 2008 tog man fram sin egna UFPD-lösning – *Ultra Fast Power Device*

– som först hamnade i 5-kanalsreceptorn SPA22.

Till skillnad från många andra tillverkare, valde man såväl klass D som switchande nätdel, där många andra audiobolag valde att kombinera klass D-driften med en linjär nätdel. Eller precis tvärt om, som engelska Chord Electronics.

Många för att inte säga nära på alla av den tidens andra klass D-lösningar, jobbade med lägre switchningsfrekvenser som tillsammans med tillhörande, obligatoriska

filter, gjorde att de fick problem med olika högtalarlast. Primares UFPD jobbade med högre switchningsfrekvens och därmed lättare filtrering efter utgångssteget. Lägre impedans, även i diskantområdet, gör UFPD-kretsen betydligt mindre känslig för olika typer av högtalarlast.

Cirka 10 år senare släppte Primare den ytterligare förbättrade UFPD2-kretsen, densamma som satt i den I35 Prisma-förstärkare vi testade i nr 4/2019 för cirka 5,5 år sedan.

Den switchande nätdelen kallas med Primare-språk APFC – *Active Power-Factor Correction*. Liksom hos alla bolagets integrerade förstärkare används den egenutvecklade, switchande nätdelen för att kunna ge tillräcklig, momentan ström till förstärkarkretsarna, men samtidigt strömsätta förstegsdelen, DAC, nätverks spelaren och kontrollfunktioner. Genom APFC-teknologin och det generella användandet av 4-lagers kretskort, ser man samtidigt till att inga störningar förflyttas mellan de olika delarna.

Det är på den digitala Prisma- men framför allt DAC-sidan det hänt saker sen sist, och det är där vi väljer att lägga det mesta av krutet den här gången. Den nya modulen heter DM36 och den stora uppgraderingen är att man gått över till ett nytt, 8-kanaligt DAC-chip från ESS: ES9068A, med de ESS-patenterade teknikerna HyperStream II-arkitektur, QUAD DAC-teknologi, *Time Domain Jitter Eliminator* samt avancerad Sabre Hifi-teknologi, som sammantaget ger det nya DM36-kortet avsevärda förbättringar jämfört med Primares äldre DM35-kort.

Två distinkta och mycket konkreta skillnader märks också rent funktionsmässigt. Dels att DM36 hanterar MQA-filer fullt ut, inklusive den fullständiga uppvikningen till 384 kHz och full hantering av MQA Studio (den blå indikeringen).

Men kanske viktigare: separat uppsampling av "vanliga" 16/44,1-filer till 24 bitar/88 kHz samt 24-bits/48-kilohertzfiler till 24/96 kHz. Oavsett vilken inställning som väljs, händer ingenting med ursprungliga 24/96- eller 24/192-filer.

Kortet har de flesta kontakter man kan önska sig, inklusive USB-B upp till 384 kilohertz upplösning men också en elektrisk digitalutgång.

Prisma-kortet är separat och sitter till →

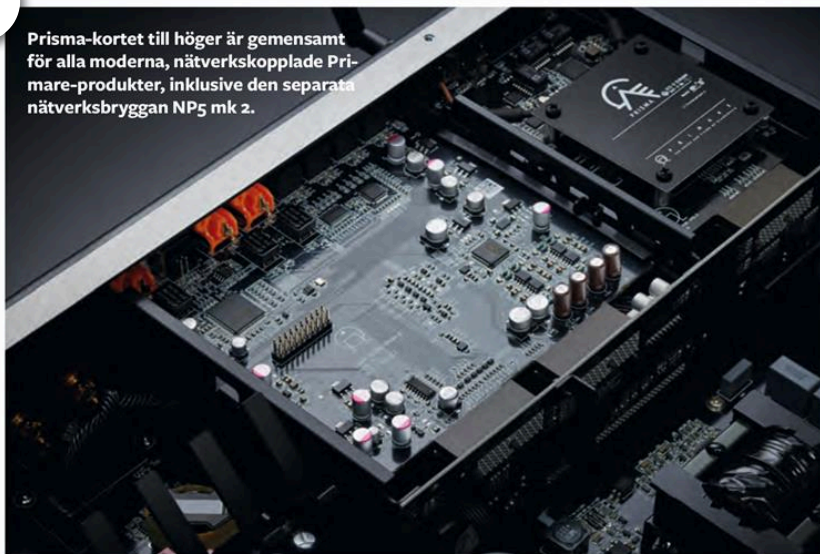

Kringutrustning

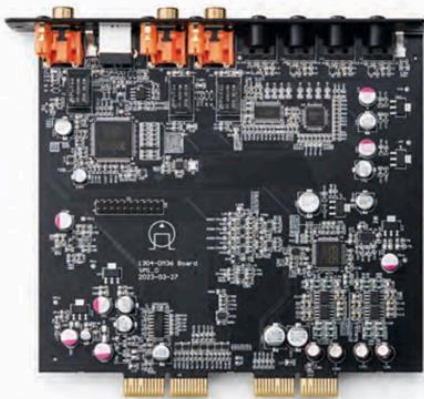
Primare NP5 mk 2, Rockna Wavelight; Technics SL-1300G/Ortofon Concorde Music LVB250, Keces Ephono; Rotel RAS-5000, Denon PMA-3000NE; Sonus Faber Sonetto V G2, B&W PM1, Q Acoustics 3020c; kablar från Supra, Nordost, Jorma, Svärd

Prisma-kortet till höger är gemensamt för alla moderna, nätverkskopplade Primare-produkter, inklusive den separata nätverksbryggan NP5 mk 2.

Primare förordar korta signalbanor och mestadels ytsiktsmonterade SMD-komponenter. Längst upp till höger Prisma-kortet, till vänster det nya DAC-kortet DM36 och närmast i mitten den egenutvecklade, switchande APFC-nättdelen.

Det stora, nya DAC-kortet DM36 med det nya, 8-kanaliga ESS-chipet strax till höger och nedanför kortets mitt.

vänster om DAC-kortet på förstärkarens baksida och har numer samma tekniska specifikationer som den separata lilla nätverksbryggan NP5 mk 2, med Roon Ready-stöd, multirumskoppling, internetradio, Qobuz, Tidal, Chromecast, AirPlay 2, UPnP och Spotify Connect och tillhörande styrapp. På Prisma-kortet hittar vi förutom dubbla RJ-45-kontakter och antenner även en USB-A-port för direktuppspelning.

Som tidigare påpekats är själva förstärkaren I35 sig helt lik sedan vi senast testade den, det är på den digitala instickskortsidan det hänt saker, och då inte minst DAC-kortet DM36. Hantering och möjligheter är därmed desamma men fortsatt mycket fullödiga med möjligheter att ställa om ingångar till fast nivå för hemmabio-koppling och/eller styra volymen via separata spelare och byta namn och mycket mer än så.

Den medföljande fjärrkontrollen är skön att hantera och funktionell tillsammans med frontens två rejäla vred: ingångsval

Baksidan av en fullt utbyggd I35 Prisma DM36, med nätverkskortet högst upp till vänster och DAC-kortet DM36 till höger om det. I övrigt kan man notera dubbla, balanserade ingångar.

till vänster och volym till höger. Vål värda att påpeka är också de dubbla, balanserade XLR-ingångarna, vilket inte tillhör vanligheterna på integrerade förstärkare.

Tilläggs ska också att äldre I35-förstärkare kan uppgraderas med de nya korten, som kan köpas separat. Den förstärkare vi testade hade båda korten monterade från start och i grunden finns den tillgänglig i tre olika utföranden: I35 utan något instickskort; I35 DAC DM36 med inbyggd DAC men utan streaming, samt sist men inte minst: I35 Prisma DM36 med både DAC och mycket välfungerande Prisma-streaming.

Förstärkaren har varit uppkopplad på redaktionen under ett antal höstveckor, och här nedan återges endast några fåtaliga exempel av allt jag upplevt tillsammans med den. En del av den aktiva lyssningen skedde via tredjepartsappen MConnect och nätverkslagrad, höguppläst musik som exempelvis Paul Simons vackra *Diamonds on the Soles of Her Shoes*.

Primare känns måhända lite mindre kraftfull jämfört med den stadiga klass AB-förstärkaren RAS-5000 från Rotel som dröjt sig kvar i hifi-racket sedan den testades i H&M nr 9/2024, men det är inte det

första man tänker på, om ens överhuvudtaget, och rent tonalt ligger de inte alls så långt ifrån varandra, men...

Och det är ett stort men. Primare-förstärkaren är så mycket snabbare och tydligare i svängarna, rent bokstavigt talet. Den är stramare, rappare och överlag betydligt mer följsam i de musikaliska vindingarna, och då inte minst Paul Simons så taktfast pådrivande inspelningar på "Graceland" i 24/96-utförande.

Det är svårt att sitta still och det är svårt att förbli oberörd när Primare spelar upp. Om vi ändå ska säga något om tonaliteten, lutar den i så fall en liten, liten aning mot det något lite varmare och mer ombonande, men för att citera Göran Johansson: bara en knivsudd...

Det blir rejält större skillnader när jag jämför Primare med Denon-förstärkaren PMA-3000NE (kommande testobjekt, ungefär samma pengar som Rotel), såväl tonalt men framför allt i attityd och fart. Primare sätter nämligen högsta möjliga fart på Kjell Öhmans (och Arne Domnérus) versioner av *Crazy Rhythm* och *Swing House* på Opus 3-vinyl, som nu rinner iväg som en fullt forsende vårfloed!

Visst, Denon-förstärkaren är lite mörkare och varmare; Primare på motsatt sätt lite

+ Flexibel, modulär lösning
Handhavande
Mycket bra ljud

- Priserna har dragit iväg

ljusare och stramare i klangen, men det är farten, attityden och engagemanget som verkligen skiljer dem åt, där Primare verkligen är yrvärdet av de båda.

Full fart och fläkt på såväl hammondorgel som saxofon, gitarr och trummor men också kontroll och kontur som inte lär stå någon bakom i prisklassen.

Det är lite roligt hur olika klass D-lösningar kan skilja sig åt, där Primares UFPD2-kretsar verkligen "spelar" snabbt, pådrivande och konturskarpt, till skillnad från förra numrets Purifi Eigentakt-utrustade M23-förstärkare från NAD (kringutrustning till förstegsspelaren M66), som på motsatt sätt uppfattades som mer laidback och betraktande till karaktären.

Och detta trots att de båda lär tillhöra bland det bästa som går att få tag på, rent tekniskt sett.

En jämförelse med Primares egna lilla nätverkstransport NP5 mk 2, med samma streamingkort men enklare, extern nätdel, ger för handen att den inbyggda spelaren, med betydligt mer avancerad nätdel, är ganska mycket stramare och tydligare, med mer kontur runt instrument och röst, och inte minst elbasen som återges med ett betydligt fastare grepp när uppspelningen sker helt internt av King Hannahs fina *Big Swimmer*.

Ja, det är mestadels kontroll och kontur som skiljer de båda åt, men samma andas barn är de helt klart och den separata bryggan är ett fortsatt starkt kort, som så klart också kan upgraderas med en mer avancerad, kanske linjär nätdel.

Större delen av tiden I35 Prisma DM36 varit uppkopplad, har den också spelat som en komplett enhet, inklusive streaming och

D/A-omvandling, och det nya DAC-kortet har verkligen inneburit att ljudet ligger på en extremt hög nivå, även på den digitala sidan. Och ja, förstärkaren i sig står sig väldigt, väldigt bra trots att den börjar få några år på nacken.

Huruvida man spelar helt digitalt eller analogt kopplat är helt egalt, så länge den analoga källan håller bra kvalitet, vill säga. Har du andra digitala enheter, som exempelvis en CD-spelare, så ska dennes inbyggda DAC hålla en väldigt hög kvalitet för att du inte ska koppla den digitalt.

Ja, kanske inte hela vägen upp till den Rockna Wavelight-DAC jag slutligen kopplade in via elektrisk digitalsignal, som visar att det går att få fram ännu mer tyngd och kropp från den nätverkslagrade, högupplösta musiken (*Babylon Sister* med Steely Dan), men då kostar enbart D/A-omvandlaren några tusenlappar mer än en komplett Primare I35 Prisma DM36 gör...

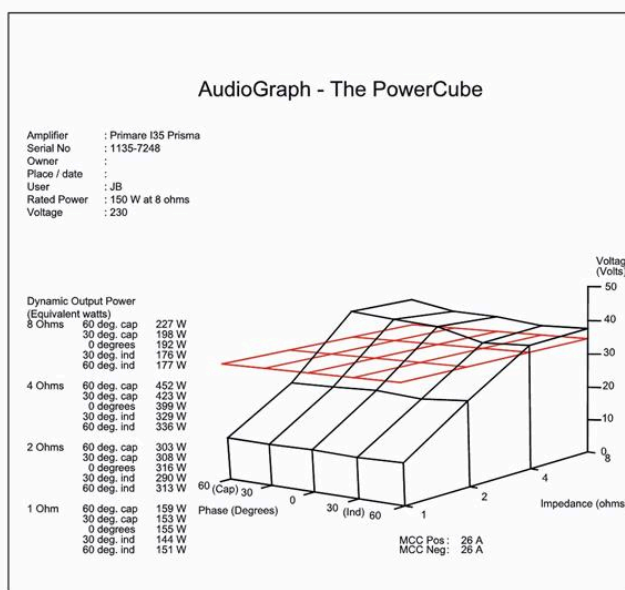
Den må se rätt oansenlig ut, men det händer fantastiska grejer med musiken du spelar tillsammans med Primare I35, vare sig du kopplar analogt eller digitalt, samtidigt som den verkar rätt obekymrad över vilka slags högtalare du använder dig av. Det mesta som kopplas in låter helt enkelt snabbare, tightare och roligare!

På skuggsidan av det hela har priserna på alla de tre olika inkarnationerna av I35 gått upp ganska avsevärt sedan senast vi testade den, men det gäller å andra sidan väldigt mycket annat och inte bara hifi-utrustning i efterdyningarna av pandemi, komponentbrist, krig, inflation och sist men inte minst en supersvag svensk krona.

Men man kan också med fördel hålla utkik efter en bättre begagnad I35:a och eventuellt köpa till det eller de kort man vill ha...

H&M

Eftersom själva förstärkaren är exakt densamma som den vi redan testat, väljer vi att reprisera mätningen vi gjorde i nr 4/2019, som visar en på många sätt ganska typisk klass D-mätning av den bättre sorten, med riktigt bra effekter i 8 och 4 ohm, men som sjunker i lägre impedanser. Effektavvikelserna mellan induktiva och kapacitiva laster är också något man mer ofta ser hos klass D-konstruktioner. Strömmätningen är inte så hög, men å andra sidan helt perfekt symmetrisk med 26/26 ampere.

Primare I35 Prisma DM36

Funktion Modulär integrerad förstärkare

Pris 62.500 kr (57.600 kr för DAC DM36; 48.000 kr för I35)

Angiven effekt 2x150W/8 ohm
DAC/upplösning 32 bitar/384 kHz; DSD256; full MQA

Prisma-kort 2xRJ-34 (ethernet), wi-fi, Bluetooth, USB-A

Tjänster/stöd Primare-app med internetradio, Qobuz och Tidal; Roon Ready, Apple AirPlay 2, Chromecast, UPnP, Spotify Connect

DM36-kort USB-B, 2 elektriska S/PDIF, 4 optiska TosLink in; elektrisk S/PDIF ut

In-/utgångar 2 par XLR, 3 par RCA in; 1 par pre out, 1 par linje ut

Högtalarkontakter 1 uppsättning

Mått (BxHxD) 43x110,6x42 cm

Vikt 11 kg

Info primare.net, audioactive.se